

[Pinstrup.]

Undersøgelse af disse Forhold. I denne Kommission var Landbruget ikke repræsenteret, og da der jo ikke er noget Erhverv, der har en saa stor Import af Varer som netop Landbruget, syntes dette Forhold urimeligt; det var jo ogsaa en Fejl, og den blev ogsaa rettet senere hen.

Disse Havnetakster har efter den nævnte Lov været fastsat i 5-aarige Perioder, og den sidste 5-aarige Periode udløber netop nu til April 1930. Det er derfor, jeg gerne vil gøre nogle faa Bemærkninger henvendt til den højtærede Minister for offentlige Arbejder om, hvorvidt vi ikke kunde faa bedre Forhold indført paa dette Omraade.

Det er navnlig Provinsbyerne og særlig nogle større Provinsbyer, der har klaget stærkt over de Takster, som det var paabudt dem at tage, og som var højere, end Forholdene nødvendiggjorde. Og Landbruget, paa hvis Vegne jeg tillader mig at tale her, maa være meget interesseret i, at Byerne bliver stillet saadan, at det ikke paabydes dem at tage højere Havnetakster, end de er nødt til; thi noget saadant betyder selvfølgelig en Fordyrelse af Varerne.

Der er vistnok ikke Ligestilling mellem vore Provinshavne og Københavns Havn; denne har ganske sikkert en Særstilling, der i høj Grad begunstiger den, ligesom den begunstiges paa mange andre Omraader. Saa vidt jeg ved, betales der i Københavns Havn kun Afgift af Indførsel af Varer fra Udlandet, en Stilling, som visse af vore store Provinshavne kunde ønske ogsaa at indtage. Jeg tror nok, dette er baade Aarhus' og Aalborgs Stilling — for at nævne et Par Byer, der ønsker en lignende Ordning som Københavns, saaledes at de bliver bedre i Stand til at konkurrere ikke blot med Københavns Havn, men ogsaa med forskellige udenlandske Havne, Kiel, Altona og Hamborg maaske.

Der er ingen Grund til ved at paalægge høje Havnetakster at gøre denne Konkurrence besværlig for de nævnte Byer. Jeg mener, at den Ordning, vi skulde have, skulde være den, at man giver i fuldeste Maal Frihed for Byerne til at tage de Takster, der passer dem, Takster, som fastsættes under den frie Konkurrences Vilkaar og ikke bliver vilkaarligt dikteret som nogle, de skal tage.

Det er jo ganske vist dikteret af Hensynet til Byerne som Helhed. Det er en Slags Trust, der er lavet dér: at Byerne har at holde Havnetaksterne oppe; men det maatte jo ikke føre til saadanne Urimeligheder, at man, naar en By anvender ufor-

holdsmæssig store Udgifter for at lave en Havn, som Naturen i og for sig ikke har betinget eller lagt til Rette, saa som Følge deraf skulde kræve høje Afgifter i andre Havne, der havde andre Forhold.

Jeg skal ligefrem nævne her, at jeg tænker i dette Øjeblik paa Randers, der, saa vidt jeg ved, vil anvende saadant noget som 5 Mill. Kr. paa at lave en Havn, en bedre Havn end den, de har nu. Og naturligvis: skal de have det Beløb forrentet, maa de have højere Afgifter end andre Byer, der ikke anvender saa mange Millioner. Men det vilde da være urimeligt, om dette skulde betyde f. Eks. for Jyllands Vedkommende, at de andre Importhavne skulde opkræve de forholdsmæssig højere Afgifter, som maatte til for at forrente de store Udgifter, som Randers By afholder.

Det har man ogsaa haft Blik for i den Kommission, som har været nedsat. I dens Betænkning hedder det:

„I den Forbindelse finder man Anledning til at bemærke, at Kommissionen vel maa anse det for rigtigst, at den enkelte Havn ved Ansættelsen af sine Takster saavel for Skibs- som Vareafgifter i saa vid Udstrækning som muligt stilles frit og saaledes, at der gives det fornødne Rum for særlige Takstnedsættelser, navnlig ogsaa for Vareafgifternes Vedkommende, af Hensyn til de specielle lokale Interesser.“

Jeg maa maaske med Formandens Tilladelse citere et lille Stykke til.

„Kommissionen mener dog at burde henlede Opmærksomheden paa, at saafremt enkelte Havne, navnlig saadanne, som ikke har en for Besejling naturlig Beliggenhed, afholder Udgifter til store, i økonomisk Henseende tvivlsomme Udvidelser, Uddybninger og lignende, saaledes at de nødsages til at opkræve særlig høje Afgifter, bør dette dog ikke medføre, at der ogsaa for andre, gunstigere beliggende Havne opretholdes eller indføres tilsvarende høje Afgifter.“

Dette falder ret nøje sammen med de Udtalelser, jeg her har fremsat.

Jeg vil derfor tillade mig at opfordre den højtærede Minister til, naar der nu skal laves en Overenskomst for den kommende 5 Aars Periode eller 4 Aars Periode — det har været antydnet, at der kunde være Tale om en 4 Aars Periode —, saa at tage i Betragtning at give Byerne den friest mulige Stilling i saa Henseende. Det forekommer egentlig mig, at der kunde være Rimelighed i at ændre den gamle Lov af 1868, saadan at der ikke var nogen lovbunden Nødven-